

Wmo adviesraad

Dordrecht

Wmo

ACTIVITEITENPLAN 2010

Inhoudsopgave

	Pag.
Participatie Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	3
Inleiding	5
Wmo adviesraad Dordrecht	7
A. De organisatie	
B. De uitvoering van de drie hoofdtaken	
Adviescommissie Maatschappelijke Ondersteuning (AMO)	14
Bijlage: Werkplan Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht (WMSD) 2009-2010	17

September 2009

Wmo adviesraad Dordrecht
M.H. Trompweg 235
3317 NE Dordrecht

078 617 69 82
wmo-adviesraaddordrecht@zorgbelang-zuidholland.nl
www.wmo-adviesraaddordrecht.nl

Participatie Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Op grond van artikel 11 en 12 van de Wmo dient het college van burgemeester en wethouders burgers te betrekken bij de beleidsvorming rond de Wmo.

De cliëntenparticipatie is geregeld door het instellen van de Wmo adviesraad Dordrecht.

De afspraken tussen de gemeente en de Wmo adviesraad over de vormgeving en werkzaamheden van de adviesraad zijn vastgelegd in het 'Reglement Wmo adviesraad Dordrecht'.

De gemeente heeft de taak om samen met maatschappelijk organisaties, de inwoners van de stad en hun belangenvertegenwoordigers uitvoering te geven aan de Wmo en wel ten aanzien van de volgende negen prestatievelden:

1. De leefbaarheid van de gemeente
2. Jeugdzorg
3. Informatie, advies en cliëntondersteuning
4. Mantelzorg en vrijwillige inzet
5. Participatie van mensen met een beperking
6. Individuele voorzieningen voor mensen met een beperking
7. Maatschappelijke opvang voor mensen met problemen (huiselijk geweld, vrouwenopvang e.d.)
8. Bevorderen openbare geestelijke gezondheidszorg
9. Ambulante verslavingszorg

Drie hoofdtaken Wmo adviesraad Dordrecht

De Wmo adviesraad Dordrecht volgt de ontwikkelingen ten aanzien van de prestatievelden op de voet en levert hieraan vanuit cliëntenperspectief een positieve bijdrage door:

- vanuit een onafhankelijke positie een optimale betrokkenheid en inspraak te bewerkstelligen van burgers bij het voorbereiden, vaststellen, uitvoeren en evalueren van het Wmo-beleid;
- het 'inclusief beleid' van de gemeente Dordrecht te volgen en zo nodig van advies te voorzien. Dit wil zeggen, dat van begin af aan bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid en bij algemene voorzieningen vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met de diversiteit van de mens. Uitgangspunt hierbij is 'gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig';
- innovatieve ideeën en voorstellen te ontwikkelen op het terrein van de Wmo, zoals het bevorderen van de 'civil society' en het stimuleren van burgerinitiatief.

Via het structureel overleg met de beleidsambtenaar Wmo van de gemeente en het halfjaarlijks ambtelijk overleg met de Ledenvergadering kunnen de gemeente en Wmo adviesraad elkaar aanspreken op de uitvoering van de drie hoofdtaken en de voorgenomen activiteiten.

Inleiding

Op grond van de Algemene Subsidieverordening Dordrecht, artikel 1d, ontvangt u hierbij het Activiteitenplan van de Wmo adviesraad Dordrecht voor 2010.

De Wmo adviesraad Dordrecht is door de gemeente Dordrecht ingesteld voor een periode van 4 jaar, van 2007 tot en met 2010. Dit betekent, dat we in 2010 al weer het vierde 'regerjaar' ingaan. In dat jaar zal de voortzetting van de werkzaamheden van de adviesraad voor de volgende periode bij de gemeente aan de orde worden gesteld.

Bekendheid participatie Wmo adviesraad Dordrecht

De gemeente heeft in het voorjaar van 2009 op grond van artikel 9 van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) weer voldaan aan de verplichting jaarlijks onderzoek te doen naar de tevredenheid onder de cliënten en organisaties. Het onderzoeksbureau SGB0 heeft deze opdracht, mede voor zo'n 235 gemeenten, uitgevoerd. Met betrekking tot participatie en inspraak gaf in totaal 36% van de cliënten aan wel eens van de Wmo adviesraad Dordrecht te hebben gehoord. Dit is ongeveer gelijk aan de landelijke referentiegroep (35%). Van de respondenten die bekend zijn met de Wmo adviesraad is 88% tevreden over de mate waarin de raad opkomt voor het belang van de cliënten. Nuttige informatie, die we kunnen gebruiken wanneer we onszelf weer een spiegel voorhouden.

Welke koers willen we in 2010 varen?

Deze vraag is onlangs aan alle leden van de Wmo adviesraad voorgelegd. Hierbij zijn de drie hoofdtaken, de uitvoering en de bereikte resultaten kritisch onder de loep genomen. Het gaat hier kort gezegd om: 1. de advisering over het Wmo beleid, 2. de advisering over het inclusief beleid en 3. het leveren van een bijdrage aan het bevorderen van de 'civil society' en het stimuleren van burgerinitiatief. Centraal hierbij staat: 'Meedoen voor iedereen', jong en oud, ongeacht zijn of haar maatschappelijke of economische positie, ongeacht of iemand beperkingen ondervindt of niet.

Groeimodel

Bij de start van de werkzaamheden heeft de Wmo adviesraad op advies van de gemeente gekozen voor een groeimodel. De praktijk heeft uitgewezen, dat dit een goede keuze is geweest en bijdraagt aan de groei en advisering van de organisatie met betrekking tot de drie hoofdtaken. Zodoende wil de Wmo adviesraad de lijn, die vanaf de start van de organisatie is ingezet, blijven volgen.

Dit betekent, dat het Activiteitenplan van 2009 voor het komend jaar grotendeels kan worden overgenomen. Dit geldt echter niet ten aanzien van de uitvoering van hoofdtak 3: het leveren van een bijdrage aan het bevorderen van de 'civil society' en het stimuleren van burgerinitiatief.

Hoe verloopt de activering van burgers? Hoe worden burgerinitiatieven binnen de bestaande netwerken bevorderd? Nader inzicht hierin en intensief overleg met de gemeente in vervolg op de Aftrapbijeenkomst van 18 februari 2009 hebben geleid tot een andere kijk op onze rol in dit geheel. Het is wel al duidelijk geworden, dat de opdracht van de gemeente aan de Wmo adviesraad tot het opstellen van een Plan van Aanpak Civil Society een andere invulling zal krijgen.

Speerpunten

Naast de drie bovengenoemde hoofdtaken staan de onderstaande speerpunten voor 2010 nog steeds centraal:

1. Verdieping in de aandachtsgebieden van de prestatievelden;
2. Verbreding van de werkterreinen en de samenstelling van de adviesraad (bijvoorbeeld jongeren en vertegenwoordigers vanuit de overige doelgroepen en gesprekspartners van de Wmo);
3. Werken aan meer betrokkenheid met de bewoners in de wijken;
4. De noodzaak van een stevige impuls ten aanzien van het gemeentelijk inclusief beleid;
5. Versterken van de naamsbekendheid van de adviesraad.

Deze speerpunten staan niet op zichzelf. Zij worden iedere keer weer tegen het licht van al onze activiteiten gehouden.

Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht

Deze werkgroep heeft een tijdelijke plek gekregen binnen de Wmo adviesraad en is in mei 2009 officieel geïnstalleerd. De werkgroep is inmiddels volop in bedrijf. Het werkplan 2009-2010 treft u hierbij als bijlage aan.

Vertegenwoordiging in Regionale Wmo adviesraad Drechtsteden

De Wmo adviesraad Dordrecht is met twee personen vertegenwoordigd in de Regionale Wmo adviesraad Drechtsteden. Deze regionale adviesraad houdt zich bezig met de advisering over Prestatieveld 6, individuele voorzieningen voor mensen met een beperking. De beleidsmedewerker van onze adviesraad is afgevaardigd in het Klantenpanel Drechtthopper-Sliedrechtthopper, dat deel uitmaakt van de regionale adviesraad en hen adviseert over het collectief vraagafhankelijk vervoer.

In de volgende hoofdstukken lichten we een en ander nader voor u toe.

Wmo adviesraad Dordrecht

A. De organisatie

Samenstelling: Leden, voorzitterschap, beleids- en secretariële ondersteuning

De Wmo adviesraad bestaat uit vrijwilligers, die vanuit hun (ervarings) deskundigheid / of betrokkenheid met de doelgroepen gerelateerd aan de negen genoemde prestatievelden, een bijdrage leveren aan de advisering van de adviesraad. De Wmo adviesraad bestaat uit een Ledenvergadering en de Adviescommissie Maatschappelijke Ondersteuning (AMO)

De ledenvergadering bestaat uit acht leden en eenzelfde aantal plaatsvervangende leden en een onafhankelijk voorzitter.

Verder is nog een drietal werkgroepen actief namelijk:

- Werkgroep Leerlingenvervoer
Deze bestaat uit onder andere ouders/verzorgers van kinderen, die vanwege hun beperking gebruik maken van het speciaal leerlingenvervoer en de coördinator busbegeleiding. Deze werkgroep overlegt geregeld met de gemeente, scholen en vervoerders over het beleid en uitvoering van het leerlingenvervoer.
- GIPS-team (werkgroep ten behoeve van Gehandicapten Informatie Project Scholen)
Deze werkgroep bezoekt maandelijks de groepen 7 van basisscholen in Dordrecht. Mensen met een beperking gaan door middel van een spel in gesprek met deze leerlingen en dragen hierdoor in grote mate bij aan de positieve beeldvorming over mensen met een beperking.
- Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht (WMSD)
In deze werkgroep is een verscheidenheid aan nationaliteiten bijeen, die betrokkenheid hebben met migranten senioren. Ook is door een afgevaardigde vanuit de vier ouderenbonden hiermee een verbinding gegarandeerd. Inmiddels heeft deze werkgroep bekendheid gekregen in het 'Dordtse'. De activiteiten voor 2009 en 2010 staan beschreven in het bijgevoegde activiteitenplan. Voor de uitvoering van de werkzaamheden is een parttime beleidsmedewerker in dienst.

Ondersteuning adviesraad

De werkzaamheden van de Wmo adviesraad zijn veel omvattend. De organisatie wordt hierbij ondersteund door twee betaalde krachten namelijk een beleidsmedewerker (1fte) en een secretarieel medewerker (0,8 fte). De Wmo adviesraad is ondergebracht bij Zorgbelang Zuid-Holland, die zorg draagt voor het faciliteren van de organisatie en de personele zaken. De Wmo adviesraad is beleidsmatig echter geheel zelfstandig en vormt geen onderdeel van Zorgbelang.

Deze constructie biedt ook voordelen. De beleidsmedewerker neemt bijvoorbeeld deel aan de overlegtafel van de regioconsulenten van Zorgbelang. Dat wat gezamenlijk kan worden georganiseerd en voordeel biedt voor de Wmo adviesraden in de regio wordt als zodanig ter hand genomen.

Hoe willen we in 2010 als organisatie verder groeien?

Zoals in de inleiding al is aangegeven, volgen we de reeds in 2008 en 2009 ingezette lijn.

1. Verdieping in de aandachtsgebieden van de prestatievelden

Kennis van zaken is nodig om met vertrouwen in gesprek met de ander te gaan en om gedegen adviezen op te kunnen stellen. Wij willen deze kennis vergaren door:

- actieve organisaties en betrokkenen, die ervaring hebben met betreffend onderwerp op te zoeken of uit te nodigen, met hen in gesprek te gaan en gebruik te maken van hun kennis en netwerk;
- onderhouden van contacten met de vijf Wmo adviesraden in de regio en met de regionale adviesraad en op geregelde tijden gezamenlijk relevante onderwerpen bespreken. Hieromtrent zijn reeds stappen ondernomen voor het organiseren van een eerste bijeenkomst. Zorgbelang Zuid-Holland vervult hierin een coördinerende rol;
- met de leden van de adviesraad relevante onderwerpen te bespreken en hierover een gezamenlijk standpunt te bepalen;
- ons continue op de hoogte te houden van landelijke ontwikkelingen (bijvoorbeeld via allerlei sites, nieuwsbrieven en een scholingstraject) en relevante informatie te betrekken bij de lokale advisering.

2. Verbreding van de werkzaamheden en samenstelling van de adviesraad

Om in de loop van de jaren mee te kunnen groeien en onze deskundigheid met betrekking tot de negen prestatievelden uit te breiden is het noodzakelijk om in breder verband naar de samenstelling van de adviesraad te kijken. Ervaringen van de afgelopen periode hebben in ieder geval de behoefte aan het licht gebracht om naast de al aanwezige vertegenwoordigers vanuit ouderen- en gehandicapten-organisaties, kerken, mantelzorg en vrijwilligerswerk andere gesprekspartners (bijvoorbeeld jongeren) bij de adviesraad te betrekken. Het werven van deskundige leden is echter geen eenvoudige opgave. Wij willen dit doen door:

- belangen- en cliëntenorganisaties te benaderen;
- ons te richten op organisaties, die betrokken zijn bij de andere prestatievelden, zoals scholen in verband met maatschappelijke stage;
- via de media bekendheid te geven aan de Wmo adviesraad en het belang te benadrukken om mee te praten over de Wmo. Het betrekken van wijkbewoners als contactpersonen van de Wmo adviesraad is daar een voorbeeld van;
- gebruik te maken van de kracht van (incidentele) klankbordgroepen.

3. Werken aan meer betrokkenheid met de bewoners in de wijken

Deze aanpak wordt nader beschreven in een van de drie hoofdtaken namelijk: het bevorderen van de civil society.

4. De noodzaak van een stevige impuls ten aanzien van inclusief beleid

Ook dit speerpunt wordt nader beschreven in een van de drie hoofdtaken: het volgen en adviseren van de gemeente met betrekking tot uitvoering van het inclusief beleid.

5. Werken aan de naamsbekendheid van de Wmo adviesraad

Wij streven naar een organisatie die openstaat voor signalen van burgers en waar iedereen met zijn vragen of suggesties met betrekking tot de Wmo prestatievelden, inclusief beleid en burgerinitiatieven op eenvoudige wijze terecht kan. We willen dit bereiken door:

- gebruik te maken van de beschikbare lokale media, bijvoorbeeld door plaatsing van een advertentie en bij activiteiten in te spelen op publiciteitsmogelijkheden;
- een toegankelijke website;
- het geven van voorlichting bij belangenorganisaties, ouderenbonden, allochtonen organisaties, onderwijsinstellingen en dergelijke;
- onze stem te laten horen ten behoeve van de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010. Dit doen wij onder andere door vooraf belangrijke punten onder de aandacht te brengen van de politieke partijen in Dordrecht en door het bezoeken van verkiezingsbijeenkomsten.
- het intensiveren van de contacten in de wijk door middel van de wijkambassadeurs en wijkcontactpersonen.

B. De uitvoering van de drie hoofdtaken

Hoofdtak 1.

- *Vanuit een onafhankelijke positie, een optimale betrokkenheid en inspraak te bewerkstelligen van burgers bij het voorbereiden, vaststellen, uitvoeren en evalueren van het Wmo-beleid.*

De leidraad voor de uitvoering van deze taak is het 'Gemeentelijk Wmo Meerjarenbeleidplan 2008-2010', dat in het voorjaar 2008 officieel is vastgesteld. De gemeente is inmiddels aan de slag gegaan met de uitwerking van een aantal beleidsvoornemens van de verschillende prestatievelden.

De Wmo adviesraad heeft binnen de gemeente ten behoeve van de advisering al ruime bekendheid opgebouwd. Over en weer weet men elkaar te vinden. Enerzijds streeft de adviesraad ernaar door de gemeente in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken te worden bij beleidsontwikkelingen en de vervolgprocessen betreffende de Wmo. Anderzijds vraagt dit om een flexibele instelling van de adviesraad om adequaat en vanuit een onafhankelijke positie te kunnen reageren en de leden de gelegenheid te bieden om een goed onderbouwd advies te kunnen leveren.

Het structureel overleg van de beleidsmedewerker met de beleidsambtenaar Wmo vormt een belangrijke schakel tussen de Wmo adviesraad en de gemeente. Halfjaarlijks vindt een ambtelijk overleg plaats met de leden van de Wmo adviesraad. Daarnaast ontvangt de beleidsambtenaar het 'maandmemo', waarin alle activiteiten, die in de Wmo adviesraad de revue passeren kort worden beschreven.

Speerpunten voor 2010

Naast de onderwerpen, die vanuit de verschillende prestatievelden op ons af zullen komen, willen wij onze aandacht weer richten op en betrokken worden bij:

1. Beleidsontwikkelingen Mantelzorgondersteuning.
2. Uitwerking een-loketfunctie. De Wmo adviesraad zal hierbij tevens aandringen op het realiseren van een uitgebreide Sociale Kaart van Dordrecht, die voor iedereen eenvoudig toegankelijk dient te zijn;
3. Pakketmaatregelen AWBZ ondersteunende (OB) en activerende begeleiding (AB). In 2009 zijn al de nodige wijzigingen in de AWBZ zichtbaar geworden. Zorgvragersorganisaties zijn momenteel sterk in beweging om inzicht te krijgen in de gevolgen van de nieuwe maatregelen voor verschillende doelgroepen. Er worden handreikingen aangeleverd, die prima als ruggensteun kunnen worden gebruikt bij het overleg met de gemeente over de inbedding van de activering en ondersteuning in het Wmo-beleid;
4. Resultaten uitvoering Meerjarennota Zorg voor elkaar, plan van aanpak Maatschappelijke Zorg Zuid-Holland Zuid 2008-2010;
5. De uitvoering van de actiepunten van de Gezondheidsnota;
6. Uitwerking gemeentelijk speerpunt 'jongeren met een beperking'. Begin 2007 zijn jongeren met een beperking gevraagd naar hun toekomstwensen. Ook de ouders zijn hierbij betrokken. Er zijn door de gemeente aandachtspunten geformuleerd, die nog nadere uitwerking behoeven. Ook bijvoorbeeld op het gebied van arbeidsvoorziening;

7. Platform Wonen Welzijn en Zorg in relatie met het wonen, welzijn en zorg in de wijken, zoals het realiseren van Woon Service Zones;
8. Evaluatie Wmo-beleid door bijvoorbeeld vroegtijdig mee te denken bij de vraagstelling ten behoeve van klanttevredenheidsonderzoeken, en in later stadium bij de evaluatie van de onderzoeksgegevens;
9. Nieuwe aanbestedingen in het Welzijnswerk;
10. Evaluatie van de Gemeentelijke Wmo beleidsnota 2007-2010
De nota heeft een looptijd van vier jaar, zodat 2010 voor de gemeente een jaar van bezinning zal worden over - wat is bereikt en hoe verder -.

Hoofdtak 2

- *het 'inclusief beleid' van de gemeente Dordrecht te volgen en zo nodig van advies te voorzien. Dat wil zeggen, dat van begin af aan bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid en bij algemene voorzieningen vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met de diversiteit van de mens. Uitgangspunt hierbij is 'gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig'.*

Inclusief beleid, ook wel genoemd 'integrale toegankelijkheid' gaat over een breed terrein van voorzieningen. Veel mensen denken bij toegankelijkheid vooral aan rolstoelen in relatie tot drempels en smalle doorgangen, de fysieke toegankelijkheid. Inderdaad dienen hindernissen op dit gebied opgeruimd te worden. Maar er is meer. Door goede, begrijpelijke en leesbare informatie worden allerlei producten en diensten veel beter toegankelijk en bruikbaar. Dit geldt met name voor mensen met een verstandelijke beperking of blinden en slechtzienden.

Kortom: Integrale toegankelijkheid is van belang op alle levensterreinen. Het gaat om toegankelijkheid bij wonen, zorg, vervoer, arbeid, onderwijs en informatieverwerving. Integrale toegankelijkheid maakt de samenleving open, vriendelijk en gastvrij voor iedereen.

De kadernota 'Dordrecht zonder Drempel' vormt een basis voor het beleid. In het Gemeentelijk Wmo Meerjarenbeleidplan 2008-2010 is voorgesteld een extra impuls te geven aan het bevorderen van het 'inclusief beleid'. Bij de vaststelling van het beleidsplan is dit nog eens extra ondersteund door een motie vanuit de Gemeenteraad.

In 2009 heeft er geregeld overleg op ambtelijk niveau met de adviesraad plaatsgevonden. Het moeizame traject om daadwerkelijk tot een slagvaardige werkgroep Inclusief beleid te komen en een reeks tegenvallers op het gebied van het bevorderen van het inclusief beleid hebben geleid tot kritische reacties vanuit de Wmo adviesraad richting de gemeente en Gemeenteraad. In juli 2009 zijn in goed overleg met de Wmo adviesraad nieuwe lijnen uitgezet.

Speerpunt voor 2010

Wij willen onze aandacht richten op en betrokken worden bij:

De ambtelijke Werkgroep Inclusief beleid. Dit met als doel te komen tot een gefaseerde aanpak van het inclusief beleid ten behoeve van de verschillende beleidsterreinen, verankering van de advisering en jaarlijkse evaluatie van de bereikte resultaten.

Fysieke toegankelijkheid is de basisvoorwaarde voor maatschappelijke deelname van mensen met een beperking. Zodoende zal de eerste aandacht van de ambtelijke werkgroep gericht zijn op levensloopbestendig bouwen van woningen, utiliteitsgebouwen en inrichting van de openbare ruimte. Vervolgens heeft de gemeente voorgesteld aan de hand van thema's het inclusief beleid ten aanzien van de overige beleidsterreinen te willen stimuleren. De Wmo adviesraad is van harte bereid in dit proces mee te denken.

Hoofdtak 3

- *innovatieve ideeën en voorstellen te ontwikkelen op het terrein van de Wmo, zoals het bevorderen van de 'civil society' en het stimuleren van burgerinitiatief.*

De Wmo adviesraad vindt het belangrijk om te weten wat er in de wijken speelt en wat de wijkbewoners zelf graag in hun wijk willen. Zo zijn leden van de adviesraad als 'wijkambassadeurs' in het wijkoverleg aanwezig. Om het contact met de wijk verder uit te bouwen is door de Wmo adviesraad inmiddels het werven van bewoners als contactpersoon vanuit de verschillende wijken in gang gezet. Zij kunnen bijvoorbeeld een belangrijke rol spelen in de schouwrondes. Ook is er geregeld overleg met de drie gebiedsmanagers. Verder wordt door de beleidsmedewerker door deelname aan de Actieteams het realiseren van Woon Service Zones (WSZ) op de voet gevolgd.

Welke rol kan en wil de Wmo adviesraad in de wijk vervullen?

De gemeente heeft de Wmo adviesraad 'uitgedaagd' een belangrijke rol te spelen in het stimuleren van de civil society. Dit heeft medio 2008 geleid tot de 'Opdracht Actieplan Civil Society'.

Na enige voorbereidingen heeft de Wmo adviesraad op 18 februari 2009 de Afttrap Civil Society georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomst is het maatschappelijk middenveld uitgedaagd om ideeën te spuien, die met grote betrokkenheid van de wijkbewoners kunnen bijdragen aan de samenhang en leefbaarheid in de wijken. Ook konden deze ideeën input opleveren voor het actieplan.

Binnen de Wmo adviesraad leidde de opdracht tot het opstellen van het 'Actieplan' al direct tot kritische opmerkingen met de vraag of dit wel een rol is die bij de Wmo adviesraad past. Tot op welke hoogte moet de adviesraad op de participatieladder klimmen? Gaan we hierdoor niet op de stoel van de gemeente zitten? Hoe moeten we vasthouden aan onze adviesrol? Kunnen we dit alles behappen als vrijwilligersorganisatie? En tenslotte de constatering, dat er in de wijken al zo veel wordt georganiseerd vanuit een breed netwerk.

Ook binnen de sector Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente was er steeds meer sprake van twijfel en verandering van inzicht. Daar de Opdracht Actieplan Civil Society van de gemeente aan de Wmo adviesraad landelijk uniek is, was dit voor de gemeente aanleiding tot de opdracht aan het Onderzoekscentrum Drechtsteden voor een case studie naar de bijdrage van de civil society aan de Wmo. Een aantal leden van de Wmo adviesraad, beleidsambtenaren Wmo en medewerkers van vrijwilligersorganisaties zijn geïnterviewd door dr. J.W. Metz. De resultaten zijn samengevat in de notitie 'Over onwennigheid, vraagtekens en ruimtegebrek'. Deze geeft een goed beeld van de dilemma's, die de afgelopen maanden naar voren zijn gekomen.

Wat betekent dit voor 2010?

Door de studie is het voor de gemeente duidelijk geworden, dat zij geen nota Actieplan Civil Society van de Wmo adviesraad kan verwachten. De Wmo adviesraad voelt zich meer thuis in de rol van 'losweker', zaaien en laten ontkiemen, en minder in de rol van ondersteunen en begeleiden om iets in de wijken van de grond te krijgen. Komen er vragen van burgers, dan zouden wij deze mensen kunnen toe leiden naar bijvoorbeeld PAD en SSKW, die deze rol al vervullen.

Met de strategisch beleidsmedewerker Wmo van de gemeente zal de komende tijd geregeld hieromtrent nader van gedachten worden gewisseld.

Speerpunten voor 2010

1. Bevorderen van de contacten met de wijkbewoners en zorg dragen voor een gecoördineerd netwerk van wijkambassadeurs en wijkcontactpersonen.
Ook wordt in overleg met de ouderenbonden ernaar gestreefd leden, die in bepaalde wijken wonen, actief te betrekken bij het verhelderen van de vraag en behoefte aan voorzieningen voor deze doelgroep. Dit kan ook nuttig zijn voor het betrekken van allerlei andere doelgroepen vanuit de achterban.
2. In overleg met de gemeente de rol van de Wmo adviesraad ten aanzien van het bevorderen van de civil society verder uitkristalliseren.

Adviescommissie Maatschappelijke Ondersteuning (AMO)

De adviescommissie bespreekt twee maandelijks onderwerpen op het gebied van de Wmo en inclusief beleid (toegankelijkheid, verkeer en vervoer, wonen, zorg en welzijn, voorlichting en informatie). Men stelt adviezen op en legt deze voor aan de ledenvergadering. Voor het opstellen van beleidsadviezen kan tevens ad hoc uit de beschikbare (ervarings)-deskundigheid worden geput.

Zo heeft een werkgroepje van de AMO onlangs een reeks aandachtspunten opgesteld, zodat de Wmo adviesraad de politieke fracties voor de komende gemeenteraadverkiezingen in maart 2010 kan attenderen op knelpunten met betrekking tot het Wmo-beleid. Ook zullen zij dit jaar en in 2010 mede een rol spelen in het overleg met de fracties over de nieuwe voornemens.

De Adviescommissie houdt zich bezig met de volgende onderwerpen / of wil in 2010 betrokken worden bij onder andere:

Toegankelijkheid

- Maatschappelijk Duurzaam Ontwerpen (MDO) bouwadvisering ten aanzien van Regionale Kwaliteitseisen Nieuwbouwwoningen, utiliteitsbouw, inrichting openbare ruimte en beleidsmatige afstemming op het gebied van MDO;
- Toetsing van de toegankelijkheid van bestaande publieke gebouwen ten behoeve van vermelding in de gemeentegids Dordt in het Kort. Tevens het up to date houden van de gegevens.

Verkeer en vervoer

- (Gehandicapten) Parkeerbeleid van de gemeente;
- Akoestische signalering bij verkeerslichten;
- RODAV (Regionaal Overleg Openbaar vervoer Drechtsteden/Alblasserwaard/Vijfheerenlanden met betrekking tot regionaal busvervoer, trein Dordrecht/Geldermalsen en vervoer over water);
- Regionaal Platform Verkeersveiligheid (RPV), afdeling senioren;
- Leerlingenvervoer van de gemeente. Advisering vindt plaats via de Werkgroep Leerlingenvervoer van de Wmo adviesraad.

Wonen, Zorg en Welzijn

- Beleidsontwikkelingen met betrekking tot de Wmo prestatievelden;
- Platform Dak- en thuislozen;
- Gemeentelijk beleid laaggeletterden en de komende evaluatie;
- Wmo individuele voorzieningen ten behoeve van advisering door vertegenwoordigers in de Regionale Wmo adviesraad. Ook met speciale aandacht voor financiële positie van mensen met een beperking en de nieuwe aanbesteding van de thuiszorg medio 2009;
- Drecht- en Sliedrechthopper;
- Regionaal Overleg Gehandicaptenplatforms (ROG).

Voorlichting en Informatie

- Voorlichting aan de Stadswacht over de toegankelijkheid van de openbare ruimte, uitstallingen- en terrassenbeleid, blindengeleidlijn, parkeerbeleid gehandicapten;
- Voorlichting op basisscholen over en door mensen met een beperking met als doel: beïnvloeden van de beeldvorming over de doelgroep. De uitvoering vindt plaats door het GIPS-team, werkgroep van de Wmo adviesraad;
- Ontwikkelen eigen gebruiksvriendelijke website;
- Overige PR-activiteiten.

Tot slot

Tot ons genoegen zijn wij door de inzet van vrijwilligers met (ervarings) deskundigheid, ondersteund door de beleidsmedewerker en secretariael medewerker, ook in 2010 weer in de gelegenheid om de uiteenlopende taken op te pakken. Er 'kloppen' geregeld nieuwe kandidaten aan de deur, die door hun werk of anderszins in het bezit zijn van een flinke berg kennis op het gebied van wonen, zorg en welzijn en bereid deze in te zetten voor onze organisatie. Dat brengt weer nieuwe inzichten met zich mee, veelbelovend voor de groei en bekendheid van de adviesraad.

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 zien wij zeker ook als een uitdaging: nieuwe partijprogramma's, een aantal nieuwe raadsleden en wethouders, het elkaar nader leren kennen en het verkennen van elkaar standpunten.

Met elkaar gaan we weer een tijd tegemoet, rijk aan nieuwe impulsen!

Bijlage :

- Activiteitenplan 2009–2010 werkgroep Migranten Senioren Dordrecht

Activiteitenplan 2009-2010

Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht

Wmo adviesraad Dordrecht

Inhoudsopgave

	Pagina
Inleiding	20
Wmo adviesraad Dordrecht	21
Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht	22
Activiteitenplan 2009-2010	24

September 2009

Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht
Wmo adviesraad Dordrecht
M.H. Trompweg 235
3317 NE Dordrecht
078 617 69 82

Inleiding

Voor u ligt het activiteitenplan 2009-2010 van de Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht. Deze werkgroep is tijdelijk ondergebracht bij de Wmo adviesraad en adviseert de adviesraad over de belangen, wensen, behoeften en ambities van de migranten ouderen in Dordrecht op het brede terrein van zorg, welzijn en wonen.

De Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht (afgekort WMSD) is sinds begin dit jaar operationeel en heeft de ambitie om in 2009-2010 haar naamsbekendheid te vergroten en een eerste aanzet te maken om het zorg, welzijn en woonaanbod te interculturaliseren.

De WMSD bestaat uit een vijftiental Dordtenaren van migranten afkomst in de leeftijd vanaf 50 jaar of met grote betrokkenheid bij de doelgroep. Zij hebben een breed netwerk, regelmatig contact met ouderen en kennis en interesse op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Daarbij vinden zij het belangrijk om hun tijd en (ervarings) deskundigheid in te zetten in het belang van migranten ouderen in Dordrecht op dit gebied.

De WMSD wordt ondersteund door een beleidsmedewerker voor vier uur per week.

Wmo adviesraad Dordrecht

De Wmo adviesraad Dordrecht is een onafhankelijke adviesraad voor inspraak, advies en collectieve belangenbehartiging voor de Wmo doelgroepen. De Wmo adviesraad bestaat uit vrijwilligers, die vanuit hun (ervarings) deskundigheid / of betrokkenheid met de doelgroepen gerelateerd aan de negen genoemde prestatievelden, een bijdrage leveren aan de advisering van de adviesraad. De Wmo adviesraad bestaat uit een Ledenvergadering en de Adviescommissie Maatschappelijke Ondersteuning (AMO)

De ledenvergadering bestaat uit acht leden en eenzelfde aantal plaatsvervangende leden en een onafhankelijk voorzitter.

Het doel is om, vanuit deze onafhankelijke positie, een optimale betrokkenheid te bewerkstelligen van burgers bij het voorbereiden, vaststellen, uitvoeren en evalueren van het Wmo beleid.

Daarnaast houdt de Wmo adviesraad zich bezig met het zogenaamde 'inclusief beleid' van de gemeente Dordrecht. Dat wil zeggen, dat van begin af aan bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met de diversiteit van de mens. Uitgangspunt hierbij is 'gewoon waar mogelijk, speciaal waar nodig'.

Ten aanzien van het Wmo-beleid gaat het om de volgende prestatievelden:

- Prestatieveld 1: De leefbaarheid van de gemeente;
- Prestatieveld 2: Jeugdzorg;
- Prestatieveld 3: Informatie, advies en cliëntondersteuning;
- Prestatieveld 4: Mantelzorg en vrijwillige inzet;
- Prestatieveld 5: Participatie van mensen met een beperking;
- Prestatieveld 6: Individuele voorzieningen voor mensen met een beperking;
- Prestatieveld 7: Maatschappelijke opvang voor mensen met problemen (huiselijk geweld, vrouwenopvang en dergelijke);
- Prestatieveld 8: bevorderen Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ);
- Prestatieveld 9: Ambulante verslavingszorg.

Gezien de enorme reikwijdte van de Wmo en de breedte van de prestatievelden is voor een zogenaamd groeiemodel gekozen. Zodoende richt de Wmo adviesraad Dordrecht zich specifiek op de prestatievelden 3, 4, 5 en 6.

Ten aanzien van het 'inclusief beleid' gaat het om beleidsthema's, zoals de toegankelijkheid van woningen, openbare gebouwen en allerlei voorzieningen, verkeer, vervoer, wonen, zorg en welzijn, voor zover dit het belang van het maatschappelijk functioneren van mensen met een beperking betreft.

Verder wordt van de Wmo adviesraad verwacht, dat zij innovatieve ideeën en voorstellen ontwikkelt op het terrein van de Wmo, zoals het bevorderen van de 'civil society' en het stimuleren van burgerinitiatief.

De Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht

Het cliëntenbestand van de ouderensector wordt de komende 10 jaar multicultureel. De gemeente en de zorgorganisaties worstelen met vragen als:

- Wat is nodig opdat de ouderenzorg- en voorzieningen aandacht heeft en krijgt voor de situatie, behoeften, wensen, en ambities van migranten senioren in Dordrecht?
- Op welke wijze kan worden gerealiseerd, dat migranten senioren zichtbaar zijn en hun belangen ingebed zijn in beleid en praktijk?
- Hoe kan worden bewerkstelligd, dat alle zorgvragers gelijkwaardige kwaliteit van zorg en gelijke toegankelijkheid tot de zorg kunnen verkrijgen?

Het is gebleken, dat oudere migranten in Dordrecht de weg naar de zorgorganisaties niet gemakkelijk weten te vinden. De zorgorganisaties zeggen op hun beurt dat het moeilijk is de oudere migrant te bereiken. Deze organisaties worstelen eveneens met de vraag, welk aanbod moet worden ontwikkeld, om adequaat aan te kunnen sluiten bij de geleefde werkelijkheid van deze migranten senioren.

Gemeente Dordrecht, sector Maatschappelijke Ontwikkeling, heeft ActiZ, de landelijke branche organisatie voor Zorgondernemers, opdracht gegeven onderzoek te doen naar de Interculturalisatie van de ouderenzorg in Dordrecht. Dit onderzoek heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd en hierdoor is een pilotproject in gang gezet. Een van de vier deelprojecten van dit project is de oprichting van de Werkgroep Migranten Senioren Dordrecht.

De gemeente streeft in eerste instantie naar het voeren van een inclusief beleid, waarin alle doelgroepen tot hun recht kunnen komen. Soms is het nodig het beleid voor een bepaalde doelgroep een extra impuls te geven. Dit is nu aan de orde ten aanzien van de vraag en het aanbod voor zorg voor migranten senioren. Zodoende is gekozen voor een tijdelijke werkgroep, die bij de Wmo adviesraad is ondergebracht en de adviesraad adviseert over de belangen, wensen, behoeften en ambities van de migranten ouderen in Dordrecht op het brede terrein van zorg, welzijn en wonen. Jaarlijks worden de resultaten van de werkgroep geëvalueerd. Hierbij zijn wij (gemeente en werkgroep MSD) ons bewust dat interculturalisatie proces tijd nodig heeft.

In 2008 is een voorbereidingsgroep aan de slag gegaan met het opstellen van een subsidievoorstel en de voorbereiding van de samenstelling en officiële oprichting van de werkgroep.

Doelstelling

1. De werkgroep MSD geeft de Wmo adviesraad (on) gevraagd advies op het brede terrein van interculturalisatie van de ouderensector in Dordrecht. Hiertoe doet zij beleidsadviezen gericht op de terreinen wonen, zorg en welzijn.
2. De werkgroep is een aanspreekpunt en spreekbuis voor alle migranten senioren in Dordrecht.

Werkwijze

In de praktijk zal het erop neerkomen, dat zij, aan de hand van gesignaleerde behoeften, wensen en ambities van migranten senioren in Dordrecht er mede zorg voor dragen, dat verantwoordelijke (zorg)organisaties daarop een aanbod realiseren. De werkgroep treedt op als aanjager / initiator en maakt zich sterk dat anderen uitvoeren wat nodig is en er ook op toezien dat het gebeurt op een manier, die past bij de leef- en belevingswereld van migranten senioren. Dit vindt in nauw overleg met de gemeente en de Wmo adviesraad plaats.

Taken en functies werkgroep MSD

1. De werkgroep MSD geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de Wmo adviesraad op het brede terrein van interculturalisatie van de ouderensector in Dordrecht. Zij adviseren de Wmo adviesraad ten aanzien van de kwaliteit en van de toegankelijkheid van voorzieningen op het gebied van zorg, wonen en welzijn.
2. De werkgroep signaleert knelpunten en mogelijkheden op de genoemde gebieden en treedt op als aanjager en pleitbezorger.
3. Om dit op effectieve wijze te kunnen doen staan de deelnemers van de werkgroep in verbinding met 'de doelgroep en achterban' en staan open voor hun vragen en (zorg)behoeften.
4. Als zodanig is de werkgroep MSD een aanspreekpunt en spreekbuis voor migranten senioren in Dordrecht op de genoemde gebieden.
5. De werkgroep MSD organiseert zo nodig, met medewerking van de gemeente en relevante organisaties activiteiten om haar ambities waar te maken; alsmede activiteiten, om de dialoog tussen enerzijds de verschillende etnisch culturele senioren groepen onderling en anderzijds tussen migranten- en autochtone senioren op gang te brengen en te houden.

De werkgroep laat zich – zo nodig- adviseren door NOOM, de Nederlandse Bond van Migranten senioren.

Activiteitenplan 2009-2010

Onderstaand genoemde activiteiten zijn een willekeurige opsomming, zonder enige verwijzing naar chronologie. Ook hebben verschillende projecten een doorloop van 2009 naar 2010.

2009

Activiteit 1

Thema	:	Zorgdebat: interculturalisatie eerstelijnszorg
Doelstelling	:	WMSD is gevraagd een inhoudelijke bijdrage te leveren aan het debat onder titel: Navigeren in de eerste lijn welke plaats gaat vinden op 31 maart 2009. WMSD in de naam van beleidsmedewerker levert een inleiding, stelling en debat over 'de toegankelijkheid en bereikbaarheid vanuit (allochtonen) klantperspectief.'
Rol WMSD	:	Inleiding aan professionals en zorginstellingen
Noot	:	Uitgevoerd op 31 maart 2009. Intentieverklaring tot samenwerking ondertekend.

Activiteit 2

Thema	:	Expertmeeting toegankelijkheid algemene instellingen voor allochtonen
Doelstelling	:	Zorgvragers en zorgaanbieder met elkaar in contact brengen. Inventariseren en analyse van knelpunten met betrekking tot de toegankelijkheid op het niveau van: aanbod en voorzieningen; organisaties (interculturalisatie); bestuursamenstelling (afspiegeling)
Omschrijving	:	Bijeenkomst met drie workshops.
Rol WMSD	:	Organisatie en begeleiding van de expertmeeting. Publicitaire aandacht realiseren.
Noot	:	Op 23 april plaatsgevonden. Evaluatie gestart en geleid tot drie speerpunten: <ul style="list-style-type: none"> • kennis delen: organiseren van werkbezoek voor deelnemers expertmeeting (najaar 2009) • behoefte aan koppeling: zorgvragers en zorgaanbieders • noodzaak tot verankering: aanbod interculturalisatie afstemmen aan wensen van de allochtone doelgroepen.

Activiteit 3

- Thema : **Seniorenmarkt**
- Doelstelling : Het in contact brengen van instellingen van wonen, zorg, welzijn en dienstverlening met senioren uit Dordrecht.
- Omschrijving : Informatiemarkt
- RoI WMSD : Organisatie en begeleiding van de informatiemarkt. Publicitaire aandacht realiseren. Migranten senioren werven.
- Noot : Op 7 mei 2009 gerealiseerd
Evaluatie: gestart op 10 juni 2009

Inmiddels zijn er nieuwe initiatieven ten behoeve van seniorenmarkten in de wijken Stadspolders, Sterrenburg en Oud-Krispijn. De WMSD zal hierbij haar medewerking verlenen.

Activiteit 4

- Thema : **Officiële installatie van de leden van de WMSD**
- Doelstelling : Installatie en positionering van de WMSD
- Omschrijving : Installatie
- RoI WMSD : Organisatie en begeleiding van de bijeenkomst
Publicitaire aandacht realiseren.
Migranten senioren, zelforganisaties, instellingen uitnodigen en netwerken
- Noot : 14 mei 2009 plaatsgevonden
Bekendheid en verzoeken tot samenwerking

Activiteit 5

- Thema : **Aanschuiven bij de burens op 9 en 10 september**
- Doelstelling : Binding en dialoog bevorderen tussen allochtonen & autochtonen
- Omschrijving : Niet Moslimgezinnen schuiven bij Moslimgezinnen thuis aan om elkaar te ontmoeten, leren kennen en de Ramadansfeer te proeven.
- RoI WMSD : Organisatie, coördinatie en matches van mensen.

Activiteit 6

- Thema : **Ramadan (Wmo) bijeenkomst op 11 september 2009**
- Doelstelling : Voorlichting onder titel: zorg voor ouderen
Het geven van informatie over Wmo, individuele voorzieningen en bijzonder bijstand. De bijeenkomst wordt afgesloten met een Iftar/ maaltijd.
- Omschrijving : Voorlichtingsbijeenkomst en netwerken

RoI WMSD : Organisatie en begeleiding van de iftar-bijeenkomst.

Activiteit 7

Thema : **Regionale expertmeeting Mantelzorg**
Doelstelling : Informeren van mantelzorgers over het mantelzorgers zijn.

Omschrijving : Voorlichtingsavond om met name allochtone mantelzorgers te informeren over hun rechten, mogelijkheden en oplossingen in hun rol als mantelzorgers.

RoI WMSD : Betrekken van samenwerkingspartners op het gebied van mantelzorg.
Organisatie van de bijeenkomst.
Publicitaire aandacht realiseren.

Activiteit 8

Thema : **Wie doet wat! (2009-2010)**
Doelstelling : In beeld krijgen welke instellingen er in Dordrecht zijn die van betekenis kunnen zijn voor Dordtse migranten senioren.

Omschrijving : De WMSD had het voornemen tot het samenstellen van een zorggids. In de tussentijd ontving de WMSD de mededeling dat het initiatief door DWO was opgepakt op verzoek van de gemeente. Zodoende gaat de WMSD niet zelf mee aan de slag.
Op verzoek van de initiatiefnemers zullen wij medewerking verlenen bij de aanlevering van gegevens en staan open voor advisering.

RoI WMSD : Bijdrage leveren aan de totstandkoming 'zorggids'.
Betrekken van samenwerkingspartners.
Verspreiden binnen de juiste kanalen van de 'zorggids'

2010

Activiteit 1

- Thema : **Interculturalisatie binnen ouderenbonden**
Doelstelling : Discussiebijeenkomst
Omschrijving : Organiseren van een gezamenlijke bijeenkomst samen met ouderenbonden in Dordrecht.
Rol WMSD : Organisatie en werving.

Activiteit 2

- Thema : **Ontmoetingsplekken voor allochtone senioren**
Doelstelling : Ontmoetingsplekken realiseren binnen de zorginstellingen
Omschrijving : Er is behoefte vanuit ouderen migranten voor plekken binnen de zorginstellingen.
Rol WMSD : Aandacht voor ontmoeting ouderen migranten

Activiteit 3

- Thema : **Jong versus Oud**
Doelstelling : Open debat om wederzijdse negatieve beeldvorming te bespreken en ontkrachten.
Omschrijving : Ontmoetingbijeenkomst waarbij de uitkomsten gebruikt worden om projectmatig een 'buddyproject' tussen jong en oud vorm te geven.
Rol WMSD : Initiëren en organiseren van bijeenkomsten tussen Dordtse jongeren en senioren

Activiteit 4

- Thema : **Buddyproject**
Doelstelling : Dordtse jongeren en senioren krijgen inzicht in een ieders levensloop en kweken daardoor begrip en respect voor elkaar.
Omschrijving : Dordtse (allochtonen) jongeren en senioren gaan voor de duur van een zestal weken een buddytraject volgen opdat er wederzijds meer van elkaars leven(s ervaring) geleerd wordt en het onderling respect vergroot wordt. Er is sprake van een wekelijks contactmoment in de vorm van een activiteit.
Rol WMSD : Initiëren en organiseren van het buddyproject
Het begeleiden van de buddykoppels
Het werven van deelnemers aan het buddyproject.

Wmo adviesraad Dordrecht
M.H. Trompweg 235
3317 NE Dordrecht
078 617 69 82
e-mail: wmo-adviesraaddordrecht@zorgbelang-zuidholland.nl
website: www.wmo-adviesraaddordrecht.nl